Insemnări din timp de războiu

Am intrat în a 3-a săptămînă de război, în aplauzele calde ale națiunilor aliate, cari văd în participarea noastră generoasă la această dramă sfîrșitul uneia situațiuni care apasă greu asupra Europei și a lumei întregi.

Și în vreme ce d. Briand, președintele consiliului Republicei francoze, face elogiul Românii în termenii cei mai măgulitori pentru noi și pentru cauza noastră, un gînd ciudat mă neliniștește.

Acest gînd, care va lăsa nedumeriți pe unii cititori iar pe alții îi va face să rîdă, mie mi se pare o necesitate logică.

Mă întreb ce figură va face un domn care, — firește, stînd în București, — aflîndu-se într'un local unde la ora aperitivului de eri bea azi un sirop, emite cu glas tare, păreri „autorizate", ce figură va face acest domn dacă va fi obligat, pe loc, să emită o părere autorizată asupra chipului în care-i sunt confecționate ghetele cu cari e încălțat.

Curiozitatea mea crește: Puteam-ar singur să-și pună măcar un petec la una din ghete care din întîmplare i s'a rupt?

Da, cititor nedumerit, întrebarea mea își are rostul, pe departe fiindcă — știi bine — greu își poate permite azi omul luxul de a-și cumpăra o pereche de ghete bune, și pe de altă parte fiindcă, — înțelegi tot așa de bine — dacă n'ai fost ucenic de cismărie măcar cîtăva vreme, greu îți vei da seamă cum îți e lucrată încălțămintea pe care o porți.

Oare să fie mai ușor să devii strateg și om cu vedere clară asupra stărei de lucruri, mai lesne să aprecieze situația — cu elemente numai din bogata dumitale imaginație, — de cît să știi cam cum lucrează un modest cîrpaciu?...

Și totuși, bunii, vorbăreții și voioșii mei concetățeni, locuitori cuprinși în orașul udat de apa cea dulce a Dîmboviței, vor dovedi azi că „Românul se naște poet dar în caz de război, devine cu de Stat și strateg neîntrecut".

*

Din timpuri vechi e stabilit că orice fabulă are o morală.

Să zicem că ceeace am spus eu mai sus ar fi o fabulă. Pornind de la această ipoteză, voi arăta că lucrul are... două morale.

Întîi, e o neiertată greșeală să se persiste în emiterea de păreri autorizate, în genul celor de mai sus, cari nu fac nici un bine ci numai rău. Și al doilea, este... necesar să se deschidă cafenelele.

Dacă această a doua „morală" a fabulei mele vi se pare forțată — și cine știe, poate că de părerea aceasta e și d. Corbescu, prefectul poliției, — atunci voi arăta că deschiderea cafenelelor e necesară pe deoparte pentru cele nouăzeci și nouă de motive pe cari ziarele le-au arătat pînă acum și pe de altă parte pentru un motiv nou, pe care eu îl arăt căldinți, deși toți îl cunoașteți: *pentrucă zvonurile se lansează chiar atunci cînd cafenelele sunt închise.*

Voiți o dovadă despre aceasta?..

*

Nu, nu trebue crezut nimic din ceeace „se aude", din ceeace ți se șoptește. Fiind nepotrivit lucru să mă ocup de părerile autorizate ale strategilor de ocazie tnu le mai pot zice „de cafenea") că, din primele zile îmi „din cauza zvonurilor", o seară de prieteni și cunoscuți.

Nu le mai spun numele. Dar între alții murise căpitanul de rezervă Popescu-Voițești, profesor la liceul „Maci Basarab" din București.

Căpitanului Popescu-Voițești, care „fusese văzut murind" am avut via plăcere de a-i strînge mîna la spitalul „Eraclide" zilele trecute cînd m'am convins că omul, ușor suferind din cauza unei afecțiuni pricinuită de o sărutură bruscă, va porni curînd la datorie, nu numai viu dar și teafăr.

*

Am regăsit la spitalul „Eraclide" doamne cunoscute cari și-au luat sarcina cea mai nobilă cu putință sub conducerea d-nei colonel dr. Vereanu, o muncitoare neobosită.

Puțini cititori știu că d-na Marioara Voiculescu are rolul unui puternic tonic sau, în tot cazul, pe acela al unui stimulent de seamă, în vindecarea ofițerilor răniți aflători în spitalul acesta

Distinsa soră de caritate m'a condus în vreo cîteva saloane, arătîndu-mi pe bolnavii săi.

Într'o sală, cu mai mulți bolnavi, un căpitan ușor rănit — îmi pare rău că i-am uitat numele — stă ghemuit în pat, citind o carte a lui Anatole France.

Căpitanul, gras și scurt, se ridică în pat cînd ne vede intrînd și, cu mîna întinsă:

— Doamnă, zice, cartea asta îi-a dumitale?

— Da, domnule căpitan. Citește-o dar vă rog să-mi păstrați cărțile...

— Dar dumneata ai citit-o?

— Eu? Da.

— Bun! Ia stai colea atunci, și spune-mi și mie ce-ai înțeles...

Un hohot general de rîs și dăm să plecăm.

— Citește-o, domnule căpitan, și la urmă vorbim despre ea.

Căpitanul, ghemuit din nou în pat, se pleacă deasupra cărții deschise și oftează:

— Ah! Doamnă, Doamnă, da, c'ai cunoaște valoarea mea reală, valoarea mea intrinsecă, m'ai lua în brațe și m'ai săruta.

Meritã menționat faptul că acest căpitan a speriat într'o zi grozav pe medicul său curant. Rănit mi se pare în coapsă de un glonte, plumbul i se extrăsese în sala spitalul mobil pe drum spre București. Întrebat de doctor asupra extracțiunei glonțului, căpitanul răspunse cu acrul cel mai liniștit din lume:

— Apoi, mi l'am scos cu singur...

— Mă mir cum ai putut face d-ta așa ceva. Asta nu se poate...

— Ba nicio mirare. Am turnat o sticlă cu tinctură de iod pe rană, am ascuțit briceagul din buzunar și cu limba cea mare am tăiat și am scormonit pînă ce am găsit glonțul.

— Hei, drăcie! face doctorul mirat. Și noi, care învățăm atîția ani de zile!..

Mirarea doctorului ar mai fi dăinuit poate, dacă nu bufnea căpitanul de rîs

*

Înainte de a se fi instituit oficiul o nouă decorațiune, există în spitalul „Eraclide" de pe acum, un ordin creat de d-na Voiculescu, ordinul „Bleuettei".

Între ofițerii suferinzi se află și d. colonel Petrescu, un distins ofițer de artilerie, care, țintuit în pat sau în scaun, ara nelipsită de lîngă sine o hartă.

Ofițerul care a pregătit vreme îndelungată o serie de puncte pe unde oștirea noastră a trecut în nordul Ardealului, arde de durerea de a se vedea în neputință de a se mișca.

Încercu, de sigur, să dea gîndurilor sale o nouă direcțiune atunci cînd, fiindu-i cu prezintat, d-na Voiculescu a găsit în mîna colonelului lucrarea lui H. Ardel „Le mal d'aimer".

Mi s'a explicat că într'o zi, cînd peste tot se aduseseră flori și numai în camera colonelului uitase d-na Voiculescu să aducă, colonelul și tovarășii săi de cameră au hotărît să se răzbune: În loc să aștepte să li se mai aducă, a doua zi, au cumpărat ei florile ascunse pînă cînd sora „de caritate" care-i uitase.

Scena a fost foarte impresionantă, mai ales că toți tînuseră fiori să'i ofere surorii care-i uitase.

În acel moment, d-na Voiculescu, care de astă dată adusese bucheie de albăstrele, a instituit și a conferit ordinul *Bleuettei* ofițerilor ce erau de față la acest eveniment care, în cadrul în care s'a petrecut, constitue un fapt foarte mișcător.

*

Un omagiu adus memoriei unui distins prieten dispărut, nici odată nu e deplasat.

Cunoscusem și eu pe exemplarul de umanitate generos înzestrat care a fost ziaristul inginer Enciulescu.

La Balcic, acum cîtva timp, cînd flota rusă a bombardat Varna, am stat multă vreme împreună și ne-am legat strîns.

Cînd intram în spitalul „Eraclide" efectele lui de îmbrăcăminte — fusese avansat căpitan — ersu strînse într'un pachet. Tunica, plină de praf avea pete mari de sînge închegat.

Personalul avea greaua sarcină de „a trimete familiei" lucrurile căpitanului Enciulescu, care murise chiar în noaptea din ajun.

M. Negru

EXPOZIȚIUNE ARTISTICĂ în TRANȘEE

Armata III-a a republicei franceze, așteptînd pe inamic să-i dea de lucru mai serios, nu și-a pierdut timpul în deșert. Pînă una-alta, artiștii aflați în rînduri, își afirmară pușcile de umăr și, fulind pensulele, daltele și celelalte unelte artistice puse în raniște pe lîngă efectele militare, începură să-și continue, în timp de războiu, operele de pace. Și combinară, și compuseră, și executară atitea lucrări artistice în tranșeele din care pîndesc pe inamici, că ziarele franceze se pomeniră cu următorul afiș, ca să nu-i zicem ordin de zi, înaintat, pe cale ierarhică, cu invitarea d'a se publica:

„O expoziție artistică (de pictură, sculptură, desen, gravură, cizelare pe metale, obiecte, bibelouri de artă, lucrări artistice pe metale și lemn) se va deschide în Cartierul General al armatei a III-a, de la 15 pînă la 23 Septembrie anul curent".

Se va deschide dar un salon artistic, însă și militar.

Se vor da ca premii medalii de vremeliu și de argint, precum și mici recompense bănești. Juriul e compus din „maeștrii și artiștii mobilizați". În salonul acesta, salon de artă și de războiu, se primesc „numai opere originale, de tot felul, serioase ori umoristice, executate, în timpul de la deschiderea ostilităților și în zona armatei".

Concurenții, toți fără pletele tradiționale, tunși ca pe tobă, vor atîrna de lucrările lor o tidulă pe care vor arăta „numele și pronumele autorului, gradul lui militar, contingentul din care face parte, formațiunea căreia aparține și titlul operei.

Mai sunt și cîteva măsuri restrictive: picturile nu vor trece peste dimensiunea de un metru, iar operele sculpturale să nu cîntărească mai mult de 2 kilograme.

E liber totuși expozantul să adauge în tidulă prețul cu care ar fi dispus să-și dea opera „dacă se vor găsi cumpărători".

Salonul acesta, deschis între Verdun și Meusa, este organizat în toată regula. Artiștii francezi, și în focul luptei ca și în liniștea păcei, poartă în suflete, și dragostea patriei, vitejește apărată, și setea nestinsă a frumosului pe care mereu îl visează.

De două ori mai tari

Pe cîmpul cel de luptă,
ca jertfă pentru țară,
Cu armele în mînă
d'ai noștri eri picară.
Dar viața risipită de ei
nu, nu s'a stins,
Că sufletele noastre
cu focu-i le-a cuprins.
Și azi, oștenii noștri,
de două ori mai tari,
Vor da aspră pedeapsă
scîrboșilor bulgari.

N. T.

Către doamnele

patronese ale societăților de binefacere cari colaborează la „Familia luptătorilor"

La 24 August s'a prezentat la mine o femeie care mi-a spus că se numește Marița lui Vasile Ion că are 6 copii (șease), că tovarășul său de viață a plecat la războiu, că ea s'a prezentat la unul din birourile sorțite să împartă ajutoare femeilor celor duși să lupte pentru țară, și că de acolo a fost alungată pentru că nu e soția legitimă a soldatului Vasile Ion.

Era atîta disnădejde în glasul acestei femei, pe obrazul său se citeau atîtea lipsuri și atîtea suferințe și apoi, această chestiune mi s'a părut atît de gravă încît nu m'am putut împiedeca să scriu aceste rînduri.

— respectate doamne — domniilor voastre cărora am avut cinstea în diferite împrejurări să vă cunosc inima și sumțimintele

Este incontestabil că nu este vorba aci nici de o primă acordată inconștită, nici de o consfințire a unei stări deplorabile și din punct de vedere moral și din punct de vedere social.

Azi însă este în interesul țărei, care trebuie să primeze, — ca cei duși pe cîmpul de luptă să aibă siguranța că țara are grije de cei scumpi rămași acasă. Mintea și inima lor nu trebue să aibă alte preocupațiuni decît acelea cari conduc la izbîndă. Ochii lor nu trebue să se întoarcă înapoi ci să rămînă fără șovăire atențiți drept înainte spre punctul unde vor găsi victoria.

Și apoi... să ne gîndim și la cei rămași mai ales la bieții copii ce nu pot munci și cari nu sunt vinovați de greșelile părinților.

Maning, marele cardinal sociolog, spunea odată „să nu solidarizăm nici odată pe copii cînd luăm o măsură socială menită să îzbească în viețile părinților"

D. „Lebureau" mai catolic de cît Maning știa pus de gînd însă să îndrepteze acum lumea cu umărul, să moralizeze lumea și să desființeze concubinajul.

Mă adresez în mod respectuos d-voastre care ați pîpăit de atîtea ori atîtea răni sociale, care știți lipsurile societății noastre și înțelegeți atîtea lucruri ce nu le înțelege nici odată d. Lebureau.

Știu că multe — aproape toate — frumoasele noastre instituțiuni de binefacere pornite din inițiativă privată sunt conduse de d-voastre știu că sfînta povară a alinării multor dureri — zestrea fatală a războaielor, — v'a fost hărăzită d-voastre. Cercetați această problemă, faceți ceva, lăsați la nevoie să se strecoare chiar cîteva abuzuri, dar calmați cu un moment mai curînd puritanismul insolit al unor subalterni nepriceputi

Sunt atîtea mînușițe de copii și mîini însîngerate de viteji ce se vor ridica să vă binecuvinteze.

Cu credință și admirațiune sunt doamnele mele servitorul d-voastre.

Comneu

Pentru d. ministru de război

Domnule Director,

Vă rugăm călduros a da publicității prin mult răspînditul d-voastră „Universul" următoarele

Suntem un număr de peste 200—300 de tîrați dispensați, scutiți și revizuiți, cari din diferite împrejurări nu ne-am putut prezenta la timp școalelor pregătitoare de ofițeri în rezervă înființate la 1 Iulie a. c.

Înainte de decretarea mobilizării am înaintat ministerului de război două memorii, prin cari ceream ca la terminarea școalelor în ființă să putem fi admiși și noi în aceste școli.

Cum pînă în prezent nu s'a luat nici o dispoziție pentru noi, avîndu-se în vedere că și noi posedăm același grad de cultură ca și colegii noștri, cari au avut șansa de a urma școala și deci, am putea fi și noi tot atît de utili în cadrele armatei ca și ei, cu gradul similar lor, decît ca simpli soldați, rugăm onor. ministerul de război a dispune ca să fim și noi admiși în școalele pregătitoare de ofițeri de rezervă, cari se vor înființa la 1 Octombrie a. c.

Voim să fim cît mai folositori țărei și onor. minister n'ar avea nici un motiv, ca să nu putem fi puși pe aceiași treaptă cu colegii noștri cari au urmat școala

Cu profund respect

Mai mulți tîrați: dispensați, scutiți și revizuiți

Ori-ce vă trebue, găsiți îndată dând un anunciu la MICA PUBLICITATE.

Tot prin MICA PUBLICITATE vă puteți scăpa de obiecte ce nu mai vă sunt de folos.

SCENE DIN RAZBOI

M. S. Regina Maria
și soldatul român

Am spus-o încă din prima zi cînd soarta luptelor de pe cîmpul de război a hotărît ca spitalele să fie pline de răniți, că în fruntea femeilor române în ce privește caritatea și bunătatea stă grațioasa noastră Regina Maria.

Da, Suverana României și Augustele Sale vizitare cutreeră spitalele de răniți de dimineață pînă seară, împărțind daruri și flori soldaților noștri drept laudă pentru faptele lor vitejești de eri și drept îndemn pentru cele ce vor avea să le săvîrșească mîne.

Dar mai presus de aceste daruri, M. S. Regina Maria împarte bravilor noștri soldați răniți cuvinte de încurajare și de mîngîere ce exaltă simțul lor patriotic în cel mai înalt grad.

Căci sunt fericiți fiii țărei care luptă și capătă răni glorioase în apărarea patriei, cînd văd că în fruntea celor ce recunosc actele lor de bravură stă Regina României.

E bine ca mîna care împrăștie atîta bunătate și alinare în rîndurile ostășești să fie acea a Suveranei țărei, căci printr'însa se face unirea celor de jos cu cei de sus, — și una suntem în aceste clipe cînd tot românul tinde la glorificarea țărei sale.

Și e bine să se știe de cei de pe front, că Dinastia română ia parte nu numai la bucuriile acestei țări, ci și la durerile ei, precum e și cea dintîi care aleargă la nevoile ostașilor țărei, să le aline dorul de acasă, de copilași și soție, să șteargă lacrimile de necaz pentru rănile primite de la vrăjmaș și pentru a-i îndemna să-și facă datoria pînă la capăt.

Fericite popoarele cari au așa Regine, și în fruntea lor stă neapărat, buna și blînda noastră Regină.

De altfel sunt destule pilde luminoase de gratitudinea ce ființește din inimile soldaților noștri la contactul lor cu bunătatea Reginei Maria.

Mai zilele trecute, la una din aceste vizite prin spitale, M. S. Regina Maria apropîndu-se de patul unui soldat mai greu rănit, l'a întrebat cu o solicitudine de mamă, cum se mai află, precum și despre lupta la care a fost rănit.

Soldatul, înviorat de blîndețea Reginei, de felul cum i-au fost puse întrebările, deveni elocvent, uită distanța dintre ei și tron, și povesti Reginei sale, în cea mai deplină libertate, faptele de bravură ostășească la cari a fost martor precum și despre lupta în care căzu.

Atunci Regina se aplecă asupra lui și-i întrebă dacă are soție și copii.

— Da, fu răspunsul soldatului. Sunt căsătorit și am patru copii.

— Țara va avea grijă de ei, pînă ce le vei întoarce din luptă, grăi dulcea noastră Regină.

Și șterse două lacrimi ce au lunecat timid pe obrajii bravului oștaș, după care Ea îl întrebă:

— Mai dorești ceva, voinice?

Atunci soldatul, care era rănit la un picior și o mînă, simți că un șinge de erou curge în vinele sale, se ridică în pat cum putu și răspunse:

— Măria Ta, ași voi să te văd Împărăteasă.

Regina Maria a fost viu emoționată de vorbele pornite din adîncul dor al oștașului român, l-a întins mîna ei regală pe care soldatul o acoperi de un sărut respectuos, și plecă de acolo, de sigur fericită că lomnește peste așa țară, cu așa fii.

Fericite țările cu așa oștași, dar tot atît de fericite cele cu așa Regine.

Emil Nicolau

Gata oricînd

În aceste două cuvinte se înrădăcinează întregul crez al cercetașului. În orice clipă în orice loc și față de oricine cercetașul trebue să fie însuflețit, voios, curat în gînd și dornic de fapte bune.

Dacă aceste două glăsuiri adună în ele întregul cod cercetășesc, apoi această lege cînd putea fi mai de folos de cît în clipele de azi? Cînd trebuia să fie cercetașul mai gata ca oricînd, mai însuflețit ca acum și mai voios ca în aceste momente?!

În acest mare ceas, pe care de veacuri îl așteptam noi, părinții și bunicii noștri,—în această oră măreață, cînd peste creasta oătrînilor Carpați, s'a înălțat ca un soare uriaș fruntea lui Mihai Viteazul, făcîndu-ne semnul cel din urmă: cînd vulturul românesc și-a desfăcut aripele de oțel și zăvorul dușman, încătușat de veacuri, a căzut; astăzi, cînd întregul văzduh, ce acoperă românimea de prețutindeni, răsună de chiote jocuri și cînteo; cînd cu flori la ureche pornește tineretul pentru înfăptuirea marelui gînd în care s'a născut și a crescut; cînd în toată suflarea românească strigă un singur glas: uriaș, stăruitor și hotărît, —*astăzi, cercetașii României trebue, se cere, să fie mai gata ca oricînd.*

Și sunt. Sunt gata, cu tot avîntul și dragostea tinereții, — cînd fierbe sîngele, — sunt gata cu toată credința gîndului neprihănit. Cînd un zid au fost sub steaguri toți cei ce pot purta arma, apoi tot un zid au fost și cei a căror vîrstă n'a atins încă maturitatea. Cînd Moștenitorul Tronului A. S. R. principele Carol, —sufletul cercetășiei românești — a buciumat ceasul greu, dar măreț, pe care țara îl trăește, o clipă n'a mai trecut și întreaga tinerime românească a fost un suflet și o bătae.

De la Dorohoi la Severin, dela Dunăre la Carpați, cohortele cercetășești cresc zi cu zi, ceas cu ceas. În București la sediul Marei Legiuni e un puhoi ce nu mai are sfîrșit. Din răsăritul soarelui pînă în asfințit, curtea, ulița, împrejurimile gem de tineretul ce năpădește din toate colțurile Capitalei, cu bună voe, cu însuflețire și cu dragoste.

Cînd îi vine rîndul fiecăruia,— din marea ceată nerăbdătoare— să i se dea însărcinarea apoi care în sus cît poate, par'că ar fi cîștigat cel mai prețios dar, cu ochii înflăcărați și cu obrazul îmbujorat strigă din inimă: *„Trăiască România Mare"* și apoi cu un vîrtej fuge la datorie.

Cine nu i-a întîlnit pe cercetași în slujbă de factori și a'a rămas uimit de repeziciunea cu care duc telegramele; cine nu i-a văzut la rampa militară dela gara de Nord, împărțind soldaților limonadă, flori și vorbe înmiresme? Apoi în spitalele Crucei Roșii, cine abundă la lucru? cine mîngîie fruntea răniților? Cercetașul cel cu suflet mult și cu dor de voe bună.

Nu este instituție comisariat de poliție, spital, telefon, unde să nu fie un detașament de cercetași, cari lucrează cu atîta prisos de entuziasm și repeziciune că par'că de ani de zile ar fi fost rînduiți acolo.

Cine trece pe ulițele Bucureștiului în șueratul ascuțit al sirenei și în goana bicicletei, du, cînd ordine de la o instituție la alta? — cercetașul. Lui i se încredințează secrete și cercetașul le duce la destinație, fără abatere și cu credință. Nimic nu-l poate înturna din cale și nimeni nu-i poate smulge cuvîntul. Cercetașul s'a legat înaintea lui Dumnezeu să-și slujească Patria și Regele, cu dragoste și să ajute pe aproapele său. Cuvîntul cercetașului e peceție, iar secretul mereținut lui lăcăt.

Astăzi cînd părinții și frații mai mari au plecat să împlinească marele vis românesc, astăzi, cînd surorile și mamele alină durerile celor nevoiași, — apoi tineretul putea să stea cu mîinile în sîn? putea să rămînă numai privitor la marea frămîntare românească? putea să plece urechea spre neauzire?—nu. Nu putea fiindcă românul e iute românului îi fierbe sîngele în trup, cînd are de făcut ceva; pe român nu-l rabdă fîrea să stea locului și să nu pună mînă de ajutor.

De la unchiașul cu barba colilie, pînă la piciul cu pletele spic de grîu rumenit, azi toți suntem gata, mai gata ca oricînd; toți avem un gînd și un suflet, un suflet oțelit, hotărît și mare... mai mare de cît *România Mare.*

I. Chiru-Nanov

PENTRU RANIȚI

D-na dr. Ermina Kaminski directoarea spitalului n-rul 116 „Elena Otetelișanu" calea Griviței n-rul 203, aduce călduroasele sale mulțumiri, următoarelor persoane cari au binevoit a dona diferite obiecte acestui spital:

D-na Alex. Popovici, calea Griviței n-rul 203, 300 lei; 12 prosoape, 6 fețe de pernă, 4 perne cu 2 fețe pernă (mici) 6 fețe de pernă și 4 șervete; D. I. Theodorescu, (droghist) 10 pachete vată, 20 pachete tifon, 10 buc. săpun; D-na Gologan, 24 tacîmuri; D-na Popovici-Lupa, str. Miron Costin n-rul 14 bis 12 farfurii, 5 pahare, 6 căni, 6 fețe de pernă, 3 cearceafuri; D-na Ana Nottara, calea Griviței n-rul 203, 1 pernă puf, 2 fețe pernă, 2 fețe pernă (mici) 4 batiste, 2 prosoape și 2 cearceafuri; D-na Constanța Roșu, str. Ștefan Mihăileanu, 6 cearceafuri, 6 fețe de pernă, 6 șervete bucătărie; Preotul Vintilescu, calea Griviței n-rul 199, 15 căni, 12 farfurii; D-na Eugenia Moldovan, Șoseaua Basarab n-rul 58, 2 perne, 2 fețe de pernă, 5 șervete de pînză.

Propunere bună

Se cere din toate părțile să facem sacrificii—și cu drept cuvînt. Izbînda glorioasă nu ne poate fi asigurată de cît cu sacrificii mari. Dar sacrificiile pe carile fac bravii noștri soldați, oricît de dumnezeești și de sublime ar fi ele, încă nu e destul.

Trebuesc sacrificii și din partea acelora cari rămîn la căminurile lor.

Noi, mai mulți profesori secundari, ne am hotărît să facem următoarea propunere: Sunt foarte mulți profesori și funcționari cari cumulează cîte două, trei și patru catedre și funcțiuni, încasînd între 1000 pînă la 3 și 4000 lei lunar. Unii din noi am mai primit și acum în urma mobilizărei diferite însărcinări, precum seçuestrii judiciari ai averilor străinilor; membri în diferite comisiuni, etc., toate retribuite.

Ei bine, am cîștigat destul, am trăit prea mult în belșug, a venit momentul să facem sacrificii, să ne restringem. Să ne luăm obligațiunea ca să optăm numai pentru una din lefuri, păstrîndu-ne însă funcțiunile și catedrele. Această opțiune să fie numai pe timpul războiului.

Restul lefurilor la care renunțăm să meargă la Familia Luptătorilor.

E un sacrificiu pe care trebue să-l facem. Dacă nu voim să-l facem noi de bună voie, atunci guvernul poate veni cu o lege ca pe tot timpul războiului, nimeni să-nu poată primi de cît o singură leafă, pe cea mai mare, bine înțeles, după opțiunea funcționarului sau a profesorului. De altminteri aceasta e și logic și drept.

Oare funcționarii cari merg pe cîmpul de războiu nu sunt obligați să opteze între leafa funcțiunei sau catedrei lor și soldа la care au dreptul? Pentru ce aceș cari stau acasă să nu fie obligați să opteze pentru una din lefuri? Cu atît mai mult cu cît azi suspendîndu-se legea cumulului oricine poate ocupa oricîte funcțiuni. Dar nu e drept să încaseze oricîte lefuri, cu tot principiul că munca trebue răsplătită. Cred că munca în țara noastră a fost în destul și prea mult răsplătită. Să facem și acest sacrificiu.

Sacrificiul e mic pentru noi, dar folosul ce Familia Luptătorilor va trage din acest sacrificiu va fi imens. Din socotelile făcute de mine după o broșură apărută de curînd, s'ar putea strînge apropape un milion din aceste renunțări la unele din lefurile cumulate.

Cu stimă

Un profesor secundar

ȘTIRI DIFERITE din străinătate

Corespondentul ziarului *Star* la Belfast spune că un tînăr chimist englez, d. Alexandru Corr, a inventat un procedeu de colorațiune cu anilină, care s'a adoptat de guvernul britanic. Primește o rentă de 85 mii de franci pentru invenția sa. Iar, *fiindcă e minor*, banii aceștia sunt depuși la o casă de economie.

*

În ciuda amenințărilor ce le fac autoritățile, femeile germane manifestă multă simpatie către prizonierii francezi.

Acuma de curînd, la 15 ale lunei expirate, tribunalul din Oberndorf, marele ducat de Baden, a judecat două femei, soții de mobilizați și trei fete de cîte 20 de ani, vinovate că au schimbat scrisori de dragoste cu prizonieri francezi.

Prin afișe lipite pe ziduri — spune ziarul *Le Temps* de unde luăm acestea—s'a făcut cunoscut numele vinovaților și pedepsele ce li s'au dat, și anume: soților infidele închisoare de șase săptămîni, iar fetelor nepatriote numai cîte trei săptămîni.

Pentru direcția C. F. R și statul major al armatei

Cu toții știm că direcția c. f. r. și statul-major al armatei doresc să combine astfel trenurile de persoane ca — ținînd seamă de starea de războiu — să fie și publicul sat sfăcut, pe cît e posibil. Cu toate acestea, dacă examinăm puțin cum s'au organizat unicele trenuri ce deservesc toată țara odată pe zi, vedem că — fără a cere mași mai multe — ar fi posibil să se evite multe neajunsuri din cauza aglomerației în anumite puncte.

Să luăm un exemplu: pentru toată Muntenia și Moldova de sus și de jos, pleacă din București un singur tren, care are să lase călători pe ramificații foarte importante ca: Ploești-Predeal, Buzău-Brăila-Galați, Mărășești-Vaslui—Iași, Vereștі—Botoșani, Dorohoi, etc. și alte multe mai mici. Ori cît de mare se face trenul, e imposibil a coprinde pe toți călătorii (la plecare) din ⅔ din țară. De aci acele aglomerații extraordinare, înghesueli și tot felul de desordini, ce se țin lanț în tot parcursul, căci la ramificații se dau jos o parte de călători, dar se și urcă alții în loc.

La întoarcere e și mai mare aglomerație, și mai mare desordine, mai cu seamă la Mărășești, Buzău și Ploești.

Se zice că nu sunt destule mașini. Oare nu s'ar putea cu aceleași mașini și vagoane face circulația mai lesnicioasă? Noi credem că da. Și iată cum:

În loc de a pleca din București un singur tren pentru toată Muntenia și Moldova, care la Ploești lasă pasageri pentru Predeal și la Buzău pe cei pentru Brăila-Galați, să plece încă un tren la 15 minute după primul, cu vagoanele și mașinele trenurilor de ramificație Ploești-Predeal și Buzău-Brăila-Galați, interzicîndu-se urcarea în trenul prim a călătorilor pentru Ploești-Predeal, Buzău-Brăila și Galați, cari vor lua loc în al doilea, iar la Ploești trenul al doilea s'ar desface în două părți special, una spre Predeal și alta spre Galați, fiecare cu mașina și vagoanele sale, așa cum sunt și acuma.

La întoarcere, trenul de Moldova (n-rul 1) va veni la București direct, fără a avea să se încarce cu călători dinspre Predeal sau Galați, căci aceste două mari ramificații se vor uni separat la întoarcere la Ploești și vor veni unite spre București.

Această combinație e facilitată și de faptul că Buzău-București e linie dublă și deci trenurile merg în urmare sigură, oricare ar fi numărul în aceiași direcție.

Credem că cei în drept, vor binevoi a examina propunerea noastră și vor da soluția ce se impune.

Verax

George Varlam

Marele prezicător al războiului, prezice și prevede trecutul și viitorul, în mod științific, persoanelor care se reunesc și-l invită la d-lor acasă, prin scrisoare trimisă prin servitori. Consultația 5 lei de persoană. **Adresa: str. Șoimului 10, prin c. Văcărești.**

D. BLOCH, dela Casa Michel și Bloch

(FOSTA MENU & C-nie)

plecând în Franța în curând, se pune la dispoziția administrațiunilor, industriașilor, comercianților și proprietarilor din țară, pentru cumpărare de tot felul de mărfuri.

A se adresa: Calea Victoriei 69, dela orele 3 până la 7.

21 ani de succes 21

Către domnii Agricultori

Saramurați grânele numai cu

Saramura FLORICA

Feriți-vă de imitațiuni

De vânzare la principalele magazine și la fabrica FLORICA, Craiova

21 ani de succes 21 177

Cărbunii dela Petroșani

— Ce ni se spune la ministerul de industrie și comerț —

La ministerul industriei și comerțului am obținut date foarte interesante cu privire la minele de cărbuni dela Petroșani.

D. inginer V. Pușcariu, directorul minelor în acest minister, s'a înapoiat dela Petroșani și a prezentat d-lui ministru Al. G. Radovici un raport foarte interesant.

După statistica din 1913, cînd minele erau în plină activitate, producțiunea anuală era de 220.000 vagoane cărbuni, 5000 vagoane coks și 110 vagoane sulfat de amoniac.

Industria număra 14200 lucrători, iar personalul technic (de conducere) superior era de 54 ingineri.

Sunt patru uzine electrice, pentru că totul merge cu electricitate (pompe, ventilatoare, mașini de extracție), într'un total de 20.000 cai putere.

Sunt 180 posturi telefonice și patru mari exploatări.

Prima exploatare era a **Statului** la Petrila, Cîmpa de sus, Cîmpa de jos, Valea Arsului și Jieț. A doua exploatare era a societății **„Salgotarian"**, una din cele mai importante care se întindea între Petroșani, Dîlja mică, Dîlja mare, Aninoasa și Vulcan. O altă exploatare o avea societatea **„Uzicani-Valea Jiului"**, cu activitate la Lupeni unde se fabrică și coksul.

La început au fost întreprinderi franceze, apoi franco-maghiare și în urmă maghiare, ceeace însemnează că magh arii au căutat să elimine cu totul elementele de la cari au învățat secretul exploatărei.

Societatea **„Jiul de sus"** își are exploatarea la Vulcan.

Toate aceste mine se întind pe o lungime de 25 km. dela N-E la S-V. de pe Jiul transilvan și Jiul românesc. Valoarea totală a producțiunei s'ar putea cifra la 124 milioane pe an, iar aceea a instalațiunilor e aproape invaluabilă.

S'a luat dispoziții ca minele să fie întreținute în bună stare pînă la noui dispoziții.

De altfel, totul s'a găsit aproape în bună stare, iar două uzini au și fost puse în funcțiune în scopul de a le încerca.

Extracțiunea cărbunilor nu se poate face încă, pînă nu se va restabili rețelele electrice în mare parte distruse.

Se lucrează însă, în această direcțiune, la pomparea apei din mine, ventilare, susținerea (încadrarea) galeriilor și prevenirea incendiilor cari s'ar putea ivi.

Iată ce se face acum pînă la noui dispoziții, cînd se va hotărî, probabil, extragerea cărbunilor și alimentarea țărei cu produse din bogatele mine cuceri te de viteji noștri la Petroșani

L. I.

Dr. DRAGO IRESCU

Vechiu intern, Medic de Spital
Medic la clinica St. Maria
Genito-Urinare, Chirurgie
Sifilis, Boale de femei
— STR. 11 IUNIE 68 —
Cons. 1-3; 5-6 sum. Telefon 39/99
90

DOCTORUL LUWISCH
SPECIALIST
IN BOALELE SIFILITICE ȘI GENITO-URINARE
Consultațiuni dela 1—3 d. a.
— Str. Covaci 8 —
123

PUBLICAȚIUNE

Persoanele din Capitală și Provincie cari au de obținut bani, acte de naștere și căsătorie, certificate, traduceri de acte din limbi streine și afaceri urgente pe la autoritățile din Capitală și Provincie, pot fi servite de:

„Casa Provinciei" 60
Fondată în anul 1909
Casă de informațiuni administrative și financiare
(Tratează prin corespondență cu persoanele din provincie)
București, str. Luterană 15
Orele 8—10 și 3—6.
Taxele sunt modeste. 1220

Liceul particular de băeți „Brâncoveanu"
Str. Palade 58, București
Telefon 60|8
Director de studii D. D. Pătrășcanu
Director adm. V. Zaborowski
Interni, semiinterni, externi
Inscrierile au inceput
Cereri pentru reduceri sau scutiri de taxă din fondul „PRINCIPELE BRANCOVEANU"
SE PRIMESC PANĂ la 25 AUGUST
Prospect la cerere
151

EXPOZIȚIE PERMANENTĂ de
BLUZE ROMINEȘTI
Modele noi, rochi, rochițe, caponde, cămeși, toate lucrate artistic și cu prețuri surprinzator de ieftine.
LA PANSEA cal. Victoriei, 51
1071

Limbi moderne și clasice
la Școala Soților Socoliu autorizați de stat
— Str. Herescu Năsturel, 19 —
Se învață perfect, teoretic și practic limbile (și engleza). Se prepară pentru toate clasele Conservatorului. 1212

De închiriat
De la 26 Octombrie 1916 în strada Popa Tatu 68, casă cu 7 camere de stăpîn, dependințe, grajd remiză, pivniță mare, grădină de șase mii metri pătrați. A se adresa avocat Em. Dan str. Fîntînei 107 1210

Apartament
elegant mobilat de închiriat în centru, compus din 6 camere, confort modern, electricitate, bae, telefon. Pentru informațiuni la portar, 33 Alexandru Lahovary. 1221

S'a pierdut
o cățea mică de vînătoare (3 luni) albă pete maron, coada tăiată, urechi mari, răspunde la numele de Mira, cine o va aduce în strada Negustori 7, va primi o bună recompensă. 1209

REMUSVIANU
PROFESOR DE PIANO
(Conservatorul din Viena)
Lecțiuni particulare, preparațiuni pentru Conservator și perfecționare. Curs și la domiciliul său. **Str. Profesori No. 11. (Intre str. Bibescu-Vodă și str. Poetului).**
1216

De vînzare
VIN NOU, I-a calitate
— circa 8000 decalitri —
A se adresa D-na I. Ștefănescu
Bulev. Lascar Catargi 41
1208